

PSZCZELI (4) *ai*

pszczeli (3), **pczeli** (1); pszczeli *FalZioł, GosłCast, KlonWor*; pczeli *MiechGlab*.

e jasne.

sg m N pszczeli (1). *ϕ f A* pszczelą (1). *ϕ n* [*N* pszczel(e).] *ϕ G* pszczelého (1). *ϕ pl* [*N m an* pczel(e).] *ϕ G* pczelich (1).

Sł stp, Cn brak, Linde XVI (dwa z niżej notowanych przykładów) – *XVIII w.*: pszczeli.

Przymiotnik od „pszczola” (4) :

1. *Dotyczący pszczół, odnoszący się do pszczół* (4) :

a. *Będący częścią pszczoły; przen* (1) :

Wyrażenie: »pszczele żądło« (1): Gdiż miłość włainie pfczelého Ządlá/ á iádowitégo: Leći kropelkę miodu zoftáwiwfyzy *Precz GosłCast* 41.

b. *Wykonywany, wytwarzany przez pszczoły* (2) : Bo też robotę pfczelą/ íwą praktyką wieyfką/ Zowie [*bartnik*] świętym brzemieniem/ y rofą niebiefką. *KlonWor* 11.

Wyrażenie: »wosk pszczeli« (1): Lęgą íie Oífy w gęftwinie wzgorę na drzewie/ á maią też wążę z wołku (ale nie íeft taki iako Pfczeli. *FalZioł* IV 28c.

c. *Zamieszkańy przez pszczoły* (1) :

Wyrażenie: »dzinie pczele« = *barć leśna, dziupla wydrążona w żywym drzewie dla roju pszczół* (1): íą nad tą rzeką íablóni y drzewa ínfze rofkofzne⁸⁰ owocu, dziniow pczelich nie mało [*mellificia ... nonulla*] w Sofnach ale wíęcey w Dębach. *MiechGlab* 25.

d. [*Zajmujący się pszczolami, którego obiektem działania są pszczoły:* Czáfú wiofny íteż látá gofpodarz álbo opátrznik pfczeli ma doględác vli raz ábo trzy przez mieíác *Cresc* 1571 597 (*Linde*); Niech zolna niedogláda ni pstrzi dzieńziolowię Pasieki ni Jaskolka ani yrzikowię Bargiel szíwi zsikorą niech na na [!] stronię siedzą J zinszimi ptaszkami czo thiż pczoli yedzą Bo czy wszisci są wpczolach haniebni szkodniczi Włainię ye mogę nazwác pczelię rosboyniczi *ŚwirPasiecz* 252.]

2. [*Zestawienie w funkcji nazwy botanicznej:* »p(sz)czele ziele« = *Melissa officinalis* L. a. *Melittis melissophyllum* L. (*Rost*); *melisa lekarska* a. *miodownik melisowaty, byliny z rodziny wargowych (jasnotowatych) (Labiatae, Lamiaceae)*, o silnym cytrynowym zapachu, *miododajne: GlosyKórn* II 169; *Chorym záíię pfczele źiele bárzo zdrowe/ á ku mnożeniu miodu tym nalepfze. Cresc* 1571 597 (*Linde*).]

Synonimy: **2.** *kadzidlnik, kadzidło, matecznik, »miodunczane ziele«, miodunka, pszczelnik, rojownik.*

Cf **PSZCZELNY**